

kommerde dat de kerk daardoor „om verre lag”¹⁾. Het genoemde waterfordje, waarin hij had getimmerd, kwam thans weer aan de Comp. en de commandeur kon het aanstonds gebruiken, om er de zieke slaven van 't schip Leusden kapitein Pieter Ras in onder te brengen²⁾.

Wat Jan de Windt aangaat, hij vluchtte weder van St. Thomas en landde 28 Mei op Saba. En ook daar ruide hij de menschen op, wat hem licht viel, nademaal door de langdurige oorlogen alles daar in 't wilde gewassen was. De vice-commandeur van Saba, Charles Simonsz, had wel de burgers opgeroepen om den man te pakken, maar zij weigerden dat stellig, omdat hij hen zeker dooden zou. Hij was gewapend met pistolen en degenen, waar hij zich te slapen legde, hield hij zijn geweer in klarigheid. De eilanders vonden, dat commandeur Stevens dan maar soldaten moest zenden, maar dat kon hij niet, omdat zij er niet waren. Dus dacht hij er over, om de van Saba komende lieden op St. Eustatius als gijzelaars vast te houden tot De Windt gepakt was³⁾.

§ 21. Onder die stukken bevindt zich ook eene bevolkingslijst van St. Eustatius met een totaal van 1204 zielen, onder wie wij thans voor het eerst ook de „Joodsche natie” aantreffen en wel met 6 m., 4 vr., 5 z., 6 d. benevens hunne slaven 3, 7, 4 en 2. Hun aantal is sinds toegenomen en wij zullen later hunne gemeente leeren kennen. Voorts komen er op deze lijst ook „vrijluiden” voor, 5 m., 3 vr., 9 z., 9 d. met slaven 1 en 1⁴⁾. De Compagnie bezat in dezen tijd op St. Eustatius de volgende plantages. Eene achter den grooten berg aan de O.Z.O.-zijde des eilands; een tweede, zijnde de kostplantage (voor de slaven) op de zijde van dien berg ten N.O.; een derde liggende aan de N.-zijde van het eiland; een vierde eindelijk, weiland, bij het dorp en de forteresse, maar alle verwaarloosd⁵⁾. Men moet wel vreezen, dat de commandeurs hun eigen plantages beter verzorgden dan die der Heeren en dat zal wel de reden zijn dat dezen ze op den duur van de hand deden. In 1775 was alleen nog de derde der genoemde hun eigendom⁶⁾.

§ 22. Men herinnert zich, dat in Maart 1717 de heer François de Lauriol bezit was komen nemen van de Fransche helft van

¹⁾ Port. no. 2 fol. 595v.

²⁾ Jac. Stevens aan X 26 Sept. 1722, port. no. 3 fol. 27, 28r.

³⁾ Jac. Stevens aan X 16 Juni, 4 Juli en 6 Aug. 1722, port. no. 3 fol. 14, 18, 19r, 22.

⁴⁾ Port. no. 2 fol. 651r—652v.

⁵⁾ Aldaar fol. 558, 559r. *Inventaris* van Nov. 1721.

⁶⁾ *Plantagekaart* van Reinier Ottens Amst. 1775 no. 23. R. A.